

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/60/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814200050
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6814200050.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci navrhovateľa B.. C. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., I. H. XXXX/X, t.č. A., W. L. XXXX/X, v zast. AK JUDr. Jozef Plačko, s.r.o., so sídlom Považská Bystrica, Nám. A. Hlinku 29/34, proti odporkyňi B.. L. E., rod. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., I. H. XXXX/X, v zast. Mgr. Mariánom Jankovičom, advokátom, AK Revúca, Bernolákova 151/9, o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako účastníci, v zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, takto

rozhodol:

I. Manželstvo navrhovateľa B.. C. E., nar. XX.XX.XXXX a odporkyne B.. L. E., rod. W., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného obvodu T. nad F., vo zv. XX, ročník XXXX, na str. XX, pod por. č. XX sa r o z v á d z a .

II. Na čas po rozvode súd z v e r u j e maloletého G. E., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľa.

III. Odporkyňa je p o v i n n á s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia prispievať na výživu maloletého G. 50,- Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu, k rukám navrhovateľa.

IV. Odporkyňa je o p r á v n e n á stýkať sa s maloletým G. :

- každý páry víkend od piatku od 16:00 hod. do nedele do 19:00 hod. okrem víkendov osobitne upravených

- cez letné prázdniny od 15.07. od 9:00 hod. do 31.07. do 19:00 hod. a od 15.08. od 9:00 hod. do 31.08. do 19:00 hod.

- cez jaré prázdniny od prvého dňa prázdnin od 9:00 hod. do tretieho dňa prázdnin do 19:00 hod.

- cez veľkonočné sviatky páry rok od Zeleného štvrtka od 9:00 hod. do Bielej soboty do 19:00 hod. a nepáry rok od Bielej soboty od 9:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19:00 hod.

- cez Vianoce páry rok 24. 12. od 9:00 hod. do 16:00 hod. a 28. 12. od 9:00 hod. do 03.01. nasledujúceho roka do 19:00 hod. a nepáry rok od 24. 12. od 16:00 hod. do 30. 12. do 19:00 hod.

V. Odporkyňa maloletého prevezme v určený čas pred bytom navrhovateľa a po zrealizovanom styku v určený čas maloletého navrhovateľovi pred jeho bytom odovzdá.

VI. Navrhovateľ je p o v i n n ý maloletého na styk s odporkyňou pripraviť a tento styk odporkyňi umožniť.

VII. Navrhovateľovi a odporkyňi súd u k l a d á povinnosť podrobiť sa poradenskému procesu u psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca.

VIII. Navrhovateľ a odporkyňa sú p o v i n n í nahradiť štátu trovy konania, každý vo výške 230,31 Eur do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

IX. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 06.01.2014 sa navrhovateľ domáha, aby súd jeho manželstvo s odporkyňou rozviedol a na čas po rozvode ich synov G. (v súčasnosti už dospelého) a maloletého G. zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že rodičia budú zabezpečovať osobnú starostlivosť striedavo v 2 týždňových intervaloch, s tým, že si budú maloleté deti odovzdávať zakaždým v piatok po 2 týždňovom intervale v čase o 17:00 hod., výživné navrhovel neurčiť.

Dňa 04.06.2014 odporkyňa doručila k návrhu písomné vyjadrenie, v ktorom podrobne popísala súžitie s navrhovateľom a vyjadrila svoj súhlas s rozvodom manželstva, ktoré podľa nej je vážne a trvalo rozvrátené, neplní svoj účel; so striedavou osobnou starostlivosťou nesúhlasila. Na čas po rozvode navrhla maloletého G. zveriť do jej osobnej starostlivosti s tým, aby jeho otec - navrhovateľ bol zaviazaný prispievať na neho výživným 150,- Eur mesačne. Zároveň navrhla upraviť styk navrhovateľa s maloletým Matejom na každú párnú sobotu v čase od 8:00 hod. do 17:00 hod.

Na návrh matky - v tomto konaní odporkyne, Okresný súd Rimavská Sobota koná o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému G. na čas do rozvodu manželstva jeho rodičov. Uvedený súd v tejto veci koná pod zn. 7P/22/2014. Toto konanie ešte nie je právoplatne skončené. Okresný súd Rimavská Sobota uznesením č.k. 7P/22/2014-31 zo dňa 27.02.2014 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12CoP/22/2014-51 zo dňa 05.05.2014 predbežným opatrením upravil styk otca - navrhovateľa s maloletým G. E. tak, že otec je oprávnený s maloletým sa stýkať každý utorok a štvrtok od 16:00 hod. do 19:00 hod. a každý párný týždeň v roku v dobe od piatka od 16:00 hod. do nedele do 17:00 hod.; matka - odporkyňa je povinná maloletého na styk riadne pripraviť, v určenom čase ho otcovi odovzdať pred jej bytom; otec je oprávnený styk s maloletým v určenom čase uskutočniť a zároveň je povinný maloletého matke - odporkyni vrátiť v určenom čase pred jej bytom. Takto je upravený styk otca - navrhovateľa s maloletým G. cez školský rok.

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením č.k. 7P/22/2014-75 zo dňa 30.06.2014 nariadil predbežné opatrenie, ktorým upravil styk otca - navrhovateľa s maloletým cez letné prázdniny tak, že otec bol oprávnený s ním sa stýkať od pondelka 14.07.2014 do nedele 20.07.2014, od pondelka 28.07.2014 do nedele 03.08.2014, od pondelka 11.08.2014 do nedele 17.08.2014, od pondelka 25.08.2014 do nedele 31.08.2014 s tým, že otec - navrhovateľ si maloletého mal prevziať v určenom termíne v mieste bydliska matky vždy v pondelok o 7:30 hod. a odovzdať ho v určenom termíne matke - odporkyni vždy v nedeľu o 18:00 hod. v mieste jej bydliska.

Vo veci rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému G. na čas po rozvode Okresný súd Brezno vytýčil pojednávanie na deň 01.07.2014. Na tomto pojednávaní navrhovateľ zotrval na svojom návrhu, aby súd jeho manželstvo s odporkyňou rozviedol a na čas po rozvode ich maloletého syna G. zveril do striedavej osobnej starostlivosti tak, aby maloletý týždeň býval u neho a týždeň u odporkyne.

Odporkyňa na uvedenom pojednávaní uviedla, že s návrhom na rozvod súhlasí, na čas po rozvode nesúhlasí, aby ich maloletý syn G. bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti, navrhuje ho zveriť do svojej osobnej starostlivosti s tým, aby navrhovateľ bol zaviazaný prispievať na neho výživným 150,- Eur mesačne a navrhuje upraviť aj styk navrhovateľa s maloletým G. tak ako je upravený v uznesení Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 7P/22/2014-31 zo dňa 27.02.2014 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12CoP/22/2014-51 zo dňa 05.05.2014.

Potom, čo sudkyňa uviedla účastníkom ako sa jej vec javí, že bude potrebné do konania ustanoviť znalca na zistenie, či striedavá osobná starostlivosť je v prospech maloletého, odporkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že nesúhlasí s pribratím znalca, nakoľko by bol maloletý traumatizovaný na jednej strane a na druhej strane by finančné prostriedky, ktoré by išli na znalecké dokazovanie, mohli byť použité v prospech rodiny. Súhlasila s tým, aby maloletý bol zverený do výlučnej starostlivosti navrhovateľa. Zdôvodnila to tým, že nemá peniaze na vyhadzovanie, aj tak by znalecký

posudok nevyšiel v jej prospech. Dodala „ja sa maloletého G. vzdávam“. Podľa nej pri striedavej osobnej starostlivosti by sa ona o maloletého starala a otec - navrhovateľ by si pre neho v podstate iba prišiel.

Právna zástupkyňa navrhovateľa súdu uviedla, že za takých okolností súhlasí so zverením maloletého do starostlivosti navrhovateľa.

Vzhľadom k tomu, že v tomto štádiu konania súd nemal zistené bytové pomery navrhovateľa, súd pojednávanie odročil na neurčito s tým, že požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej prešetriť bytové pomery otca maloletého.

Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca zo dňa 04.06.2014 odporkyňa s obidvoma synmi obýva 3 - izbový byt kompletne prerobný, ktorý je v osobnom vlastníctve obidvoch účastníkov. Hygiena bývania je na veľmi dobrej úrovni. Šetrením v domácnosti odporkyne pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca nezistili nedostatky v súvislosti s výchovou a starostlivosťou odporkyne o deti. V tom čase navrhovateľ obýval 3 - izbový byt, ktorý si prenajal a plánoval ho časom odkúpiť. Domácnosť navrhovateľa bola kompletne zariadená nábytkom, hygiena bývania bola na veľmi dobrej úrovni. Vzhľadom k tomu, že na prelome júna a júla 2014 navrhovateľ sa znovu presťahoval, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca bol opätovne prešetriť bytové pomery u navrhovateľa a z jeho správy zo dňa 13.08.2014 súd zistil, že navrhovateľ si prenajal ďalší 3 - izbový byt, ktorý si mieni časom odkúpiť, tento byt pozostáva z kuchyne, obývacej izby, spálne, detskej izby a sociálneho zariadenia. V čase šetrenia mal navrhovateľ už byt vymaľovaný, vstavané skrine zmontované. V detskej izbe sa nachádzala posteľ, skrine, stôl, dostatok hračiek a oblečenia. V čase šetrenia navrhovateľ zariaďoval obývaciu izbu. Aktuálna domácnosť navrhovateľa je kompletne zariadená nábytkom. Hygiena bývania je na veľmi dobrej úrovni.

Dňa 21.07.2014 právny zástupca odporkyne doručil súdu písomné podanie, v ktorom uviedol, že po pojednávaní odporkyňa svoj postoj prehodnotila, konzultovala vec so svojou mamou, ktorá jej prisľúbila finančné prostriedky na zaplatenie trov súvisiacich s pribratím znalca. Preto na základe týchto skutočností navrhuje, aby súd za účelom posúdenia zverenia maloletého G. do osobnej starostlivosti navrhovateľa, resp. odporkyne, resp. o posúdení vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov pribral znalca za účelom zodpovedania otázok súvisiacich so zverením maloletého tomu - ktorému z rodičov, príp. o vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Okresný súd Brezno uznesením č.k. 8P/60/2014-169 zo dňa 17.09.2014 ustanovil do konania znalkyňu z odboru psychológia, odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých PhDr. Štefaniu Stanislavovú, Banská Bystrica, Zelená 4453/2B, ktorá dňa 02.12.2014 doručila znalecký posudok č. XX/XXXX.

Znalkyňa v písomnom znaleckom posudku uviedla, že aktuálna mentálna výkonnosť navrhovateľa je t.č. orientačne v pásme populačnej normy. Jeho myslenie je bez porúch, primerane pohyblivé. Osobnosť je s miernou povahou introverzie, s diferencovanou, stabilnou a na záťaž odolnou emotivitou. Dokáže aktívne zvládať a prekonávať negatívne citové reakcie, i keď toho času je možné v záťaži nie celkom úspešné potlačanie prípadných dysforických nálad alebo senzitivnejšieho prežívania. Je primerane citlivý, empatický, tiež cieľavedomý a sebestačný so zmyslom pre poriadok a povinnosti. T.č. sú u neho prítomné vnútorné konflikty, potláčanie prirodzenej aktivity a túžob, ktoré navonok málo prejavuje, menej ovplyvňujú jeho správanie, dokáže ich racionálne dokazovať. V jednaní je kultivovaný, trezlivý, pomerne priamy a otvorený. Dokáže vytvárať a udržiavať dobré medziľudské vzťahy. Má dostatok sebadôvery, sociálnej prispôsobivosti a potenciálne dobrý náhľad na seba v kontexte interpersonálnych vzťahov. Je orientovaný na budúcnosť v spojení s minulosťou. Rodinná identita je u neho zachovaná, prisudzuje jej významnú úlohu v jeho živote i všeobecne. Vo výchovných postojoch a názoroch na výchovu detí prezentoval primerane starostlivý slovný prejav a aktivitu, podnecujúci prístup s primeranou mierou kamarátstva bez prílišného zasahovania do sveta detí, potláčania agresívnych prejavov. Starostlivosť o deti vníma ako prirodzenú úlohu rodiča, ktorej súčasťou je niekedy aj obetovanie.

Aktuálna mentálna úroveň odporkyne je t.č. orientačne priemerná. Jej myslenie je bez porúch, stereotypnejšie s náznakmi monotónie asociačných procesov. Osobnosť odporkyne je s miernou prevahou extroverzie s labilnejšou, menej zrelou a na záťaž menej odolnou emotivitou. T.č. je u nej v popredí úzkosť, náladovosť, nepokoj, obavy, zvýšená dráždivosť, ľahko na ňu doliehajú vonkajšie

stresy, ťažšie si udrží psychickú rovnováhu. Prítomné sú vnútorné konflikty, ktoré popiera, navonok ich málo efektívne kontroluje a reguluje. Pri vysokej kontrole ega, sklone k perfekcionizmu, vysokej kritike i sebakritike to zvyšuje vnútornú tenziu a tým aj možnosť korekcie vlastného správania. Následne prežíva pocity menejcennosti, nespravodlivosti, znižuje sa sebahodnota, sebaúcta. To sa u nej odráža aj v interpersonálnych situáciách, kedy napriek extroverzii reaguje uzatváraním sa, nedôverčivosťou, vzťahovačnosťou, izolovaním sa a určitým cynizmom. To ovplyvňuje sociabilitu všeobecne i schopnosť prispôsobenia sa realite. Domnelé alebo skutočné previnenia voči nej ťažko odpúšťa. Narušená osobná identita sa u nej premieta i do identity rodiny. V postojoch a názoroch na výchovu detí prezentovala vývin podnecujúci, starostlivý, vysoko ochraňujúci prístup. Súčasne prezentovala vysokú mieru solidarity, kamarátsstva a rovnosti medzi deťmi a rodičmi, čo je v rozpore so zvýšenou snahou zasahovať do sveta detí, potláčať prípadné agresívne prejavy. Má názor, že dieťa by sa malo za každú cenu naučiť vyhýbať sa bitkám. Starostlivosť vníma ako sebaobetovanie rodiča, čo by si mali deti uvedomovať a byť za to vďačné.

Aktuálna mentálna úroveň maloletého G., t.č. orientačne v norme. Jeho reč je čistá, slovník primerane bohatý, konceptualizácia primeraná veku. Jeho osobnosť je primerane veku diferencovaná, sociabilná a primárne emocionálne stabilná, avšak vplyvom dlhšie trvajúcich konfliktov medzi rodičmi a v poslednom roku aj bojom o deti, t.č. viac o neho samotného sa vo výsledkoch psychologického vyšetrenia prejavili známky neurotickej symptomatológie, neurotického vývinu. T.č. v prežívaní sú u neho prítomné známky úzkosti, napätia, neistoty, obavy o život rodičov, strach zo samoty. Citlivo vníma napätie medzi rodičmi je preň zdrojom mnohých vnútorných konfliktov, ktoré nadmerne zaťažujú jeho psychiku, preto sa mu snaží vyhnúť únikom do inej reality, niekedy viac takej o akej sníva, resp. po akej túži alebo do fantazijného sveta. V teste rodinných vzťahov pozornosť koncentroval k osobe matky. Oproti otcovi dostala dvojnásobne viac volieb. Uniká od hodnotenia postáv v rodine. Takmer všetky negatívne hodnotenia usmernil do postavy Nikto. Vyhodnotenie testu poukazuje na nadlimitnú záťaž maloletého v prostredí matky - odporkyne, keď sa maloletý snaží minimalizovať prípadný nesúlad medzi svojimi postojmi a jej názorom. Identita rodiny je u neho zachovaná, vníma ju v pôvodnom zložení otec, matka a ja. Osobná identita neporušená.

V závere znalkyňa uviedla, že obaja rodičia vyjadrili pozitívny vzťah k maloletému. Matka - odporkyňa v súčasnosti spája svoje sebahodnotenie so schopnosťou získať maloletého do svojej opatery. Otec - navrhovateľ vníma prirodzené spojenie medzi sebou ako otcom a synom aj z hľadiska formovania synovej chlapčenskej/mužskej identity.

Podľa znalkyne obaja rodičia sú spôsobilí vychovávať maloletého. Majú porovnateľnú mentálnu kapacitu, ich osobnostná štruktúra umožňuje maloletého stimulovať, obohacovať ho a formovať. Obaja rodičia sú na maloletého citovo naviazaní. Až do súčasnosti obaja vychovávajú maloletého syna, ktorý má k nim obom pozitívny vzťah.

V závere znaleckého posudku znalkyňa uvádza, že striedavá osobná starostlivosť je v záujme maloletého. Obaja rodičia majú pozitívny osobnostný a výchovný potenciál. Pokiaľ budú aktívne spolupracovať a konštruktívne komunikovať existuje predpoklad komplementarity a vytvárania výchovnej harmónie v prospech a pre blaho maloletého. Zároveň v závere znaleckého posudku znalkyňa vzhľadom na dlhodobu pretrvávajúce problémy vo vzájomných vzťahoch rodičov, nedostatok obojstrannej konštruktívnej komunikácie a ustrnutie v niektorých vzorcach vnímania a reagovania odporúča nariadiť obom rodičom absolvovať program rodinnej terapie a poradenstva v odbornom psychologickom pracovisku.

Okresný súd Brezno uznesením, č.k. 8P/60/2014-207 zo dňa 09.01.2015 právoplatným 07.02.2015 priznal znalkyni odmenu a náhradu výdavkov za vypracovaný písomný znalecký posudok spolu vo výške 422,62 Eur.

Na pojednávaní dňa 17.02.2015 právna zástupkyňa navrhovateľa súdu uviedla, že maloletý je v súčasnosti v starostlivosti matky, jeho otec - navrhovateľ sa s ním stýka každý utorok a štvrtok od 16:00 hod. do 19:00 hod. a každý párný týždeň od piatku od 16:00 hod. do nedele do 17:00 hod. Cez letné prázdniny na základe uznesenia Okresného súdu Rimavská Sobota 7P/22/2014-75 zo dňa 30.06.2014 bol upravený styk navrhovateľa s maloletým tak, že si ho rodičia striedali v týždňových intervaloch. Stotožňuje sa so závermi znaleckého posudku, navrhuje, aby na čas po rozvode maloletý bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Navrhovateľ sa o maloletého chce starať, má vytvorené všetky

podmienky na to. Vzhľadom na záver znaleckého posudku navrhovateľ navrhuje striedavú osobnú starostlivosť nie v dvojtyždňových, ale v týždňových intervaloch.

Na uvedenom pojednávaní navrhovateľ súdu uviedol, že sa presťahoval do 3-izbového bytu, má ho prenajatý s možnosťou kúpy v budúcnosti. V byte je kompletne zariadená detská izba. V tomto byte sa s ním zdržiaval maloletý v lete, keď si ho s odporkyňou striedali po týždňoch. V súčasnosti je tam maloletý v čase, keď má s ním upravený styk. Odporkyňa neumožní maloletému styk s ním mimo času, ktorý je súdom upravený. Byt, v ktorom teraz býva a byt odporkyne sa nachádzajú vo vzdialenosti cca 150 až 200 metrov. Ani cez Vianoce a Silvestra mu odporkyňa neumožnila styk s maloletým mimo času upraveného súdom. Odporkyňa mu nedvíha telefón. Naposledy, keď bol v styku s maloletým, maloletému stal sa úraz a on v prvom rade telefonoval jeho matke, aby ju o úraze informoval a tiež chcel od nej kartu poistenca. Odporkyňa telefón nedvíhala, preto vec vybavil cez staršieho syna. Naďalej pracuje ako učiteľ, z domu odchádza pred 7:00 hod., vo svojej škole má byť do 7:30 hod. Dokáže si u zamestnávateľa vybrať taký príchod ako aj odchod zo školy, aby to vyhovovalo maloletému. Z jeho bytu je dokonca bližšie do školy maloletého. Poobede by dal maloletého do školskej družiny, aby bol medzi deťmi, lebo vidí, že má problémy so začlenením sa do kolektívu.

Striedavú osobnú starostlivosť o maloletého si predstavuje tak, že by si maloletého striedali pred víkendom - on by chodil pre neho aj by ho odprevádzal k odporkyni. Ohľadom oblečenia nemá problém dohodnúť sa s odporkyňou, že všetko čo ona kúpi a taktiež všetko čo on kúpi budú hradiť na polovicu. Už zaplatil maloletému prvú splátku na školu v prírode, minulý školský rok mu zaplatil sám obidve splátky. Takisto mu minulý školský rok platil sám školskú družinu. Vie kupovať veci maloletému, kupoval ich spolu s maloletým, ale vie kupovať aj bez neho, podľa čísla. V práci je v styku s deťmi od prvého stupňa po 9.ročník základnej školy, vie čo medzi deťmi „letí“. Zdôraznil, že má v byte vytvorené podmienky - kúpil si novú práčku, chladničku, má mikrovlnku, vie variť, vyprať, upiecť. Vie aké jedlá má maloletý rád, vie ich uvariť. Je v dennom kontakte s triednou učiteľkou maloletého. Počas hry si s maloletým precvičuje násobilku. Maloletého pri úlohách kontroluje. Je toho názoru, že maloletý nemôže mať sústavne iba jednotky, nakoľko je to na neho tlak, zároveň nechce z neho vychovať lajdáka. Podľa neho maloletý je psychicky týraný, keď nemôže ísť k nemu vtedy, keď chce. Keď je u neho povie mu, že keď chce ísť za mamou, že za ňou môže ísť, ale maloletý nechce ísť s odôvodnením, že keď je to opačne tak mu to matka nedovolí.

Pre prípad, že odporkyňa nesúhlasí, aby maloletý bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti, v tom prípade súhlasí s jeho zverením iba do jeho osobnej starostlivosti. Zároveň dodal, že on nebude maloletému zakazovať, aby išiel k svojej matke. Uviedol prípad, že keď bol pre maloletého v rámci upraveného styku, maloletý si v byte, kde býva so svojou matkou čosi zabudol, vrátil sa preto, ale zbytočne zvonil, matka mu už neotvorila. Maloletý teraz od matky môže ísť k nemu iba v stanovených minútach v rámci súdom upraveného styku.

Právny zástupca odporkyne na pojednávaní dňa 17.02.2015 uviedol, že tak ako na minulom pojednávaní ani teraz odporkyňa nesúhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou. V prípade striedavej osobnej starostlivosti sa už odporkyňa vyjadrila, že radšej nech je maloletý u navrhovateľa. Podľa neho znalkyňa v písomnom znaleckom posudku neodôvodnila svoj záver, prečo doporučuje striedavú osobnú starostlivosť. Navrhol na pojednávaní vypočuť maloletého, ktorého prítomnosť zabezpečila odporkyňa. Podľa neho odporkyňa bude rešpektovať názor maloletého. Predložil fotokópiu hodnotenia maloletého za prvý polrok školského roka 2014/2015, podľa ktorého maloletý vo všetkých predmetoch dosahuje výborné výsledky a zdôraznil, že to je všetko výsledkom snaženia odporkyne. Maloletý vyžaduje sústavnú pozornosť, učiteľka mu stále píše poznámky, že má písať krajšie. Odporkyňa sa snaží, aby maloletý dosahoval čo najlepšie výsledky. Podľa odporkyne takáto starostlivosť pri príprave do školy zo strany navrhovateľa nie je dôsledne zabezpečená.

Odporkyňa uviedla, že nechce, aby maloletý bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, v tom prípade nech je zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľa. V takom prípade, keď bude maloletý u navrhovateľa nebude jej ľúto maloletého, že nebude mať také výsledky. Ona ho nebude po dvoch týždňoch u navrhovateľa doučovať. Nakoľko teraz ho po utorok a štvrtku, keď je u navrhovateľa, musí doučovať. Keď maloletý príde aj v nedeľu od navrhovateľa nie je pripravený na pondelok, napr. na vlastivedu. Aj pred polročnými testami maloletého celý víkend doučovala. Keď ho navrhovateľ na to nepripravuje a nepripraví, jej to bude ľúto. Nevie presne aké veci má maloletý u navrhovateľa kúpené. Priznala, že sa stalo, že maloletý od navrhovateľa prišiel v ním kúpených botaskách a tie botasky, ktoré mu ona kúpila mal v taške. Ona nechcela botasky kúpené od navrhovateľa. Konkrétne uvádzala prípady,

kedy navrhovateľ s maloletým nenapísal riadne domácu úlohu. Zdôraznila, že ona vie maloletého naučiť lepšie ako navrhovateľ.

Odporkyňa na navrhovateľa uviedla, že on pôsobí pokojnejšie, pretože má dlhšie vedenie. Tiež dodala, že je zvedavá ako bude navrhovateľ maloletého vozit' do školy na 7:30 hod a ako bude pre neho chodiť. Pre prípad, že by maloletý jej bol zverený do starostlivosti nechce, aby sa maloletý s navrhovateľom stýkal v týždni, pretože vtedy je nepripravený na vyučovanie. Pre prípad, že by bol maloletý zverený do starostlivosti navrhovateľa, na otázku či by jej stačilo s maloletým sa stýkať každý druhý víkend uviedla, že ona nebude maloletého doučovať. Dodala, že maloletý potrebuje teraz chodiť na rehabilitácie, bude musieť nosiť zubný strojček a je zvedavá ako s ním bude chodiť navrhovateľ, nakoľko, keď žili spolu na takéto veci nemal čas. To prečo nedvíha mobil a neotvára dvere odôvodnila tým, že nie je povinná ani vlastniť mobil, zdôraznila, že nie je závislá na mobile a vtedy, keď jej navrhovateľ volal vysávala - mobil nepočula. Keď niekto klope na dvere ona nevie, či je to maloletý alebo navrhovateľ; ona mu vždy všetko pripraví, maloletý si nemá čo zabudnúť.

Znalkyňa na pojednávaní 17.02.2015 súdu podrobne uviedla postup ako vyšetrovala účastníkov, ako vypracovala písomný znalecký posudok. K záveru, že striedavá osobná starostlivosť je v záujme maloletého došla na základe vyšetrenia, ktorým zistila tak vzťah maloletého k rodičom ako aj obidvoch rodičov k maloletému. Osobnostné predpoklady na výchovu maloletého majú obidvaja jeho rodičia. V niečom má otec - navrhovateľ lepšie predpoklady, a to najmä v tom, že má vnútorný pokoj a v usmernení. Matka maloletého - odporkyňa je veľmi sústredená na poriadok, na presnosť, prísnosť, uniká jej podstata výchovy, a to je vzťah a láska. Je to badateľné aj pri výsluchu na pojednávaní, keď sa sústreďuje nie na vzťah k maloletému, ale na to, aby vyjadrila negatíva maloletého, jeho chyby, ktorých sa dopúšťa pri styku s otcom - navrhovateľom.

Dodala, že ju zaráža neochota rodičov maloletého komunikovať, akoby zabudli, že ide o maloletého a nie o nich dvoch. U matky maloletého - odporkyne uniká rola rodiča, sústreďuje sa na hľadanie chýb u otca maloletého - navrhovateľa, znepríjemňuje aj radostný zážitok maloletého s jeho otcom. Z tohto dôvodu odporučila obidvom rodičom absolvovať program rodinnej terapie a poradenstva v odbornom psychologickom pracovisku. Ak nedôjde k zlepšeniu vzťahov medzi rodičmi striedavá osobná starostlivosť je podľa nej na zváženie. Ide o zlepšenie najmä v komunikácii. Zdôraznila, že je zarazená tým, čo uviedol navrhovateľ, že, keď príde pre maloletého a maloletý si niečo zabudne v byte matky, vráti sa po to, pričom mu matka neotvorí ani po 15-tich minútach. Takto sa podľa nej správa trucovité dieťa a nie zodpovedný rodič.

Uviedla, že sa s maloletým rozprávala, podľa nej maloletý rozumie, čo je to jeden týždeň alebo dva týždne, ale na to veľmi nereagoval. Podľa nej maloletý si vie predstaviť čo je to striedavá osobná starostlivosť, možnože nie do dôsledkov, ale dieťa vo veku 8 rokov, vie si predstaviť jeden týždeň, dva týždne, vie, že by bol u jedného potom u druhého rodiča.

Pre prípad, že matka nechce, aby bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov odporúča maloletého zveriť do starostlivosti jeho otca - navrhovateľa. Uviedla, že u matky maloletého - odporkyne zistila prejavy nezrelosti, infantilné úzkostné zameranie osobnosti. Keď nebude tak ako ona chce tak chce, aby maloletý bol u otca - navrhovateľa. Toto je podľa nej prejavom nezrelej osobnosti matky - odporkyne. Zdôraznila, že povahové vlastnosti dospelých sú trvalé, môžu sa zmeniť, ale na to je treba veľa ochoty, trpezlivosti a chcenia. Trvá na doporčení rodinnej terapie pre obidvoch rodičov maloletého, nakoľko jej absolvovanie môže prispieť k ich osobnému rastu, môžu nastať nejaké pozitívne zmeny. Keď rodičia maloletého začnú v klude komunikovať ohľadom školy, zdravia maloletého bude to pre maloletého plus, nakoľko medzi rodičmi nebude cítiť napätie. Neodporučila maloletého vypočúvať na pojednávaní, pretože podľa nej je to pre neho stres a najmä do budúcnosti by bola pre neho veľká ťarcha, nakoľko súd musí rozhodnúť, či bude zverený matke alebo otcovi, aby si niečo nevyčítal, že súd tak rozhodol na základe toho, ako on vypovedal.

Kolíznym opatrovníkom súdu na pojednávaní dňa 17.02.2015 uviedol, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca prešetril pomery na strane obidvoch rodičov maloletého, zistil, že obidvaja majú vytvorené podmienky pre jeho výchovu. Vzhľadom na záver písomného znaleckého posudku, kde znalec konštatuje, že obidvaja rodičia maloletého sú spôsobilí a schopní maloletého vychovávať navrhuje maloletého zveriť do striedavej osobnej starostlivosti v týždňových intervaloch a zároveň uložiť rodičom maloletého povinnosť podrobiť sa rodinnej terapii a poradenstvu.

V záverečnej reči právna zástupkyňa navrhovateľa súdu uviedla, že v priebehu celého konania bolo nepochybne preukázané, že u účastníkov sú dôvody na rozvod ich manželstva. Jediným problémom v

konaní bola úprava rodičovských práv a povinností k ich maloletému synovi G.. Predbežným opatrením, ktorým bol maloletý zverený do starostlivosti matky - odporkyne, táto akoby sa dostala do preferenčného postavenia a neumožňovala taký styk maloletého s jeho otcom - navrhovateľom ako si to navrhovateľ predstavoval. Celé leto si rodičia maloletého striedali v týždenných intervaloch. Aj keď sú argumenty na to, aby maloletý mohol byť zverený do striedavej osobnej starostlivosti, v tomto prípade navrhuje týždňové intervaly, je toho názoru, aby na čas po rozvode súd upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletému G. tak, aby ho zveril do osobnej starostlivosti otca. Stryk matky - odporkyne s maloletým navrhuje, aby bol v takom rozsahu v akom je v súčasnosti upravený styk otca - navrhovateľa s maloletým. Zároveň navrhuje, aby súd matke maloletého - odporkyni uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého 50,-Eur mesačne. Dodala, že účastníci majú aj dospelého syna G., ktorý býva u odporkyne, v súčasnosti študuje na vysokej škole a býva na internáte. Okresný súd Revúca rozsudkom, č.k. 4C/75/2014-77 zo dňa 19.12.2014 schválil zmier na základe, ktorého navrhovateľ sa zaviazal platiť na výživu tohto syna výživné 200,- Eur mesačne. Navrhovateľ mu takéto výživné dobrovoľne aj platiť, avšak odporkyňa chcela, aby to bolo na papieri. Navrhla manželstvo účastníkov rozviesť. Zdôraznila, že navrhovateľ je schopný hneď starať sa o maloletého G..

Právny zástupca odporkyne v záverečnej reči uviedol, že súhlasí s tým, aby súd manželstvo účastníkov rozviedol. Na čas po rozvode odporkyňa nesúhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou, navrhuje maloletého G. zveriť do osobnej starostlivosti matky - odporkyne a otca - navrhovateľa zaviazat prispievať na neho výživným 150,- Eur mesačne. Zároveň sa domáhal upraviť styk navrhovateľa s maloletým na každý párny víkend, na polovicu prázdnin a recipročne Vianoce. Je v záujme maloletého byť s matkou a nikto ani neskúmal otázku zverenia do starostlivosti otca. Podľa neho znalecké dokazovanie je neúplné, ani maloletý sa nevyjadril k striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 1 ods. 2 Zák. č. 36/2005 Z.z o rodine (ďalej len Zákon o rodine), účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti, a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel, a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na

výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Dôkazy vykonané v konaní súd hodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že obidvaja účastníci sú občanmi SR, obidvaja majú národnosť slovenskú, obidvaja majú vzdelanie vysokoškolské, u obidvoch ide o prvé manželstvo, obidvaja majú iba deti z tohto manželstva. Posledné spoločné bydlisko účastníkov bolo na adrese A., I. H. XXXX/X.

Účastníci sa poznali z vysokoškolských štúdií, chodili spolu cca 4,5 roka, spolu bývali. Manželstvo uzatvorili XX.XX.XXXX. Z ich manželstva sa dňa XX.XX.XXXX narodil syn G. a dňa XX.XX.XXXX syn G..

Účastníci spolu nehospodária od septembra 2012 - každý má svoj účet, naposledy sa intímne stýkali v septembri 2013, spolu nežijú od januára 2014, kedy sa navrhovateľ odstáhoval zo spoločnej domácnosti.

Vzťahy medzi účastníkmi ako manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené. Účastníci nežijú spolu, vzájomne nerešpektujú svoju dôstojnosť, nepomáhajú si, nevytvárajú zdravé rodinné prostredie. Nakoľko ich manželstvo neplní svoj účel a nemožno od nich očakávať obnovenie manželského spolužitia

súd návrhu navrhovateľa vyhovel a jeho manželstvo s odporkyňou rozviedol. Príčinu rozvratu manželstva účastníkov súd vidí v rozdielnosti ich pováh, názorov a záujmov.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p., s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Aby súd mohol rozhodnúť o úprave pomerov účastníkov k maloletému G. na čas po rozvode ich manželstva zistil skutočnosti dôležité pre rozhodnutie:

Maloletý G. má 8,5 roka. V školskom roku 2014/2015 navštevuje tretí ročník Základnej školy v Revúcej. S jeho školou sú bežné výdavky. Do školy chodí pešo, stravuje sa v školskej jedálni, kde sa mesačne platí cca 25,- Eur. Školskú družinu nenavštevuje. Na základnej umeleckej škole navštevuje výtvarný odbor, kde sa ročne platí na materiál 20,- Eur a mesačne poplatok 5,- Eur.

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením č.k. 7P/22/2014-31 zo dňa 27.02.2014 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 12CoP/22/2014-51 zo dňa 05.05.2014 nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého maloletý bol odovzdaný do starostlivosti matky - odporkyne a bol upravený styk otca - navrhovateľa s maloletým na každý utorok a štvrtok od 16:00 hod do 19:00 hod a na každý páry týždeň od piatka od 16:00 hod do nedele do 17:00 hod. Okresný súd Rimavská Sobota uznesením č.k. 7P/22/2014-75 zo dňa 30.06.2014 upravil styk otca - navrhovateľa s maloletým cez letné prázdniny tak, že rodičia si maloletého striedali v týždňových intervaloch.

Dňa 27.06.2014 kolízny opatrovník - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca vykonal pohovor s maloletým, ktorý okrem iného uviedol, že k otcovi chodí utorok, štvrtok a každý druhý týždeň od soboty do nedele. U otca sa hrajú, má u neho aj vtáčika Zebričku, chcel by byť u otca trochu dlhšie.

V rozhovore so znalkyňou o stretávaní sa s otcom bol vo vyjadreniach úsporný až vyhýbavý, samostatne o dianí v rodine nedokázal hovoriť. Z jeho odpovedí vyplynulo, že má rád oboch rodičov.

Účastníci majú v bezpodielovom spoluvlastníctve byt, garáž, auto.

Navrhovateľ má spoluvlastnícky podiel 1 na rodinnom dome. Pracuje ako učiteľ v Základnej škole Sama Tomášika v Lubeníku, kde za obdobie od mája 2013 od decembra 2014 dosiahol priemerný čistý mesačný zárobok 1 008,98 Eur vrátane odmeny za práce vykonávané na základe dohody o pracovnej činnosti 120,- Eur mesačne. Má prenajatý trojizbový byt, ktorý si mieni v budúcnosti odkúpiť. Byt pozostáva z kuchyne, obývacej izby, spálne, detskej izby a sociálneho zariadenia. Jeho domácnosť je kompletne zariadená nábytkom, hygiena bývania na veľmi dobrej úrovni. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca zistil, že navrhovateľ má vytvorené vhodné podmienky na styk, resp. zverenie maloletého do starostlivosti. Medzi jeho mesačné výdavky patrí nájomné 200,-Eur, jeho poisťka 50,- Eur, za mobil + mobil syna G. 50,- Eur, cestovné do práce cca 30,- Eur, strava v práci cca 20,- Eur, internet 10,- Eur. Sám znáša výdavky s osobným autom, zabezpečuje jeho údržbu, kontroly, platí poisťku. So zdravým nemá zvýšené výdavky až na to, že nosí dioptrické okuliare, ktoré menil naposledy pred dvoma rokmi, za čo doplácal cca 200,- Eur.

Odporkyňa pracuje ako hospodárka na Okresnom súde Revúca, kde za obdobie od mája 2013 do decembra 2014 dosiahla priemerný čistý mesačný zárobok 558,32 Eur. Mesačne poberá prídavky na obidvoch synov. Potom čo navrhovateľ opustil spoločnú domácnosť žije sama so synmi v ich spoločnom byte. Má problémy s kĺčovými žilami, pravidelne užíva lieky za ktoré dá mesačne cca 20,- Eur. Medzi jej ďalšie mesačné výdavky patrí za bývanie 200,- Eur, za elektrinu 50,- Eur, za internet 10,- Eur, obidvom synom poisťky po 20,- Eur, jej poistenie 16,60 Eur, doplnkové dôchodkové sporenie 5,- Eur, za stravné lístky v práci cca 11,- Eur.

Nakoľko navrhovateľ sa na čas po rozvode domáhal, aby maloletý bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti, pričom odporkyňa s tým nesúhlasila, súd musel v zmysle citovaných ustanovení Zákona o rodine skúmať, či by striedavá osobná starostlivosť bola v záujme maloletého. V písomnom znaleckom posudku znalkyňa uviedla, že striedavá osobná starostlivosť je v záujme maloletého, obaja jeho rodičia majú pozitívny osobnostný a výchovný potenciál. Podmienila to však ich aktívnou spolupracou a konštruktívnou komunikáciou a v tom prípade predpokladá komplementaritu a vytváranie výchovnej harmónie v prospech a pre blaho maloletého. Zároveň však vzhľadom na dlhodobu pretrvávajúce problémy vo vzájomných vzťahoch rodičov, nedostatok obojstrannej konštruktívnej komunikácie a

ustrnutie v niektorých vzorcoch vnímania a reagovania, odporúča nariadiť obom rodičom absolvovať program rodinnej terapie a poradenstva v odbornom psychologickom pracovisku.

Nakoľko vzhľadom na ustanovenie § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, súd musel zobrať do úvahy skutočnosti, ktoré vyšli najavo nielen v znaleckom dokazovaní, ale aj počas celého konania - a to absencia komunikácie medzi rodičmi. V takomto prípade zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov nie je v prospech maloletého, nakoľko pri takejto starostlivosti maloletý by bol vystavený stresu, nakoľko jeho matka - odporkyňa uplatňuje konfrontačnú stratégiu, uniká jej rola rodičia, sústreďuje sa na hľadanie chýb u otca maloletého, dokonca maloletému znepríjemňuje aj radostný zážitok s jeho otcom. Je veľmi sústredená na poriadok, na presnosť, prísnosť, pričom jej uniká podstata výchovy, a to sú vzťah a láska. Sústreďuje sa nie na vzťah k maloletému, ale na to, aby vyjadrila negatíva maloletého, jeho chyby, ktorých sa dopúšťa pri styku s otcom.

Sama odporkyňa hneď od začiatku konania postavila rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na hranu, v prípade, že by mal byť zverený do striedavej osobnej starostlivosti navrhla radšej nech je zverený do starostlivosti otca - navrhovateľa.

Súd na čas po rozvode upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému G. tak, že ho zveril do osobnej starostlivosti otca. Vychádzal pri tom zo zistených skutočností týkajúcich sa osobností rodičov maloletého. Zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že u navrhovateľa ide o osobnosť s miernou prevahou introverzie, s diferencovanou a na záťaž odolnou emotivitou. Dokáže aktívne zvládať a prekonávať negatívne citové reakcie, je primerane citlivý, empatický, tiež cieľavedomý a sebestačný so zmyslom pre poriadok a povinnosti. V jednaní je kultivovaný, je trpezlivý, pomerne priamy a otvorený. Dokáže vytvárať a udržiavať dobré medziľudské vzťahy. Má dostatok sebadôvery, sociálnej prispôsobivosti a potenciálne dobrý náhľad na seba v kontexte interpersonálnych vzťahov. Osobnosť odporkyne je s miernou prevahou extroverzie, s labilnejšou, menej zrelou a na záťaž menej odolnou emotivitou. T.č. sú u nej v popredí úzkostnosť, náladovosť, nepokoj, obavy, zvýšená dráždivosť, ľahko na ňu doliehajú vonkajšie stresy, ťažšie si udrží psychickú rovnováhu. Prítomné sú u nej vnútorné konflikty, ktoré popiera navonok ich málo efektívne kontroluje a reguluje. Pri vysokej kontrole ega, sklone k perfekcionizmu, vysokej kritike i sebakritike to zvyšuje vnútornú tenziu a tým aj možnosť korekcie vlastného správania. Následne prežíva pocity menejcennosti, nespravodlivosti, znižuje sa sebahodnota, sebaúcta. To sa odráža aj v interpersonálnych situáciách kedy napriek extroverzii reaguje uzatváraním sa, nedôverčivosťou, vzťahovačnosťou, izolovaním sa a určitým cynizmom. To ovplyvňuje sociabilitu všeobecne i schopnosť prispôbienia sa realite. Domnelé alebo skutočné previnenia voči nej ťažko odpúšťa. V jej prostredí maloletý je nadlimítne zaťažovaný, snaží sa minimalizovať prípadný nesúlad medzi svojimi postojmi a jej názormi.

Tak zo záveru písomného znaleckého posudku, ako aj z celkového správania sa odporkyne v priebehu konania súd zistil, že sa správa tak ako to ohodnotila znalkyňa - ako trucovité dieťa a nie zodpovedný rodič. Navrhovateľ má podľa znalkyne lepšie predpoklady v tom, že má vnútorný pokoj a v usmernení. Keď nemá byť tak ako chce odporkyňa tak chce, aby maloletý bol u otca, navrhovateľa, a to je podľa znalkyne prejavom jej nezrelej osobnosti.

Pri striedavej osobnej starostlivosti prechod a separácia maloletého od matky k otcovi a naopak, návrat od jedného rodiča k druhému majú byť kontinuálne, založené na dôvere, neohrozujúceho, nestresujúceho, netraumatizujúceho odovzdávania dieťaťa. Rodičia sa potrebujú učiť prispôbovať sa potrebám dieťaťa, nie je úlohou dieťaťa prispôbiť sa potrebám rodičov, keďže na to nie je potrebné zrelé. Rodičia sa musia naučiť navzájom kooperovať. Striedavá osobná starostlivosť „sťahovanie sa z domova matky do domova otca a naopak“ musí byť starostlivo zvážená a obidvaja rodičia musia byť na ňu dôkladne pripravení. O striedavej osobnej starostlivosti možno uvažovať za splnenia zákonom ustanovených podmienok vtedy, ak má dieťa možnosť prežívať pozitívnu skúsenosť zo vzájomnej kooperácie a komunikácie rodičov, ak obaja rodičia zodpovedne dodržiavajú stanovené pravidlá a podmienky. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že vzájomná kooperácia a produktívna komunikácia medzi rodičmi maloletého absentujú, najmä matka maloletého - odporkyňa prejavuje sa ako nezrelá osobnosť, ako trucovité dieťa a nie zodpovedný rodič (ak nebude tak ako ona chce, aby maloletý jej bol zverený do starostlivosti, tak nech je v starostlivosti otca, nedvíha telefóny, neotvára dvere, znepríjemňuje radostný zážitok maloletého s jeho otcom).

I keď znalkyňa v závere znaleckého posudku odporučila maloletého odovzdať do striedavej osobnej starostlivosti podmienila to aktívnou spoluprácou a konštruktívnou komunikáciou medzi jeho rodičmi. Vzhľadom k tomu, že súd vychádza zo skutočností, ktoré existujú v čase vyhlásenia rozhodnutia, túto podmienku medzi rodičmi nepovažuje za splnenú, preto ani neuvažoval ku koncu konania, po zistení všetkých skutočností, o zverení maloletého do striedavej osobnej starostlivosti.

Záujmom maloletého je nepochybne, aby bol v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v jeho živote a je presvedčený, že i ten druhý rodič je dobrým rodičom. Starostlivosť a výchova o maloletého predpokladá zabezpečenie nielen materiálnych, ale i nemateriálnych podmienok, ktoré umožňujú rozvíjanie osobnosti maloletého dieťaťa. S prihliadnutím na osobnosti rodičov maloletého súd je toho názoru, že vhodnejším na jeho výchovu a starostlivosť je jeho otec, ktorý mu dokáže zabezpečiť zdravší a všestrannejší vývoj. Z tohto dôvodu súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca.

Vzhľadom na zistené pomery maloletého a obidvoch jeho rodičov tak ako sú vyššie uvedené, súd uložil matke maloletého povinnosť prispievať na neho výživným s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia vo výške 50,- Eur mesačne. Toto výživné je matka povinná platiť vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám otca maloletého - navrhovateľa. Pri určení tohto výživného súd vychádzal nielen z odôvodnených potrieb maloletého, ale aj z možností, schopností a majetkových pomerov jeho rodičov s prihliadnutím k tomu, že obidvaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť aj k synovi G. nar. XX.XX.XXXX. Tento dospelý syn účastníkov v súčasnosti študuje na vysokej škole, býva na internáte, preto sa súd nezaoberal zisťovaním aký bude mať vplyv na súrodenecké vzťahy, keď maloletý G. bude zverený do starostlivosti otca. Na tohto dospelého syna navrhovateľ prispieva výživným 200,- Eur mesačne.

Právo maloletého G. vyjadriť slobodne svoj názor vo veciach, ktoré sa ho týkajú bolo zabezpečené tým, že bol vypočutý kolíznym opatrovníkom a jeho názor zisťovala aj znalkyňa. Na pojednávaní dňa 17.02.2015 právny zástupca odporkyne navrhol vypočuť maloletého, ktorého prítomnosť zabezpečila jeho matka - odporkyňa z vlastnej iniciatívy. Proti výsluchu maloletého na pojednávaní vystúpila právna zástupkyňa otca maloletého - navrhovateľa s tým, že namietala zaujatosť výpovede maloletého, nakoľko na pojednávanie bol privezený v jednom aute spolu s matkou a jej právnym zástupcom a tiež namietala, že takto maloletý bude vystavený ďalšej stresujúcej situácii. Súd zamietol návrh na výsluch maloletého vzhľadom na skutočnosti uvádzané právnou zástupkyňou navrhovateľa, ale aj vzhľadom na skutočnosti uvádzané znalkyňou, že aj pri psychologickom vyšetrení sa maloletý úzkostne vyhýbal povedať niečo v prospech matky alebo v prospech otca, výsluch maloletého by bol pre neho neúmernou záťažou, nakoľko osemročné dieťa by rozhodovalo, či bude pri matke alebo pri otcovi a do budúcnosti by to mohla byť pre neho veľká ťarcha, aby si nevyčítal, že súd rozhodol tak alebo onak na základe toho ako on vypovedal. V konaní bol zistený názor maloletého, avšak v konečnom dôsledku v zmysle Zákona o rodine posúdenie záujmu maloletého prináleží súdu. Úlohou súdu je korigovať predstavy a názory maloletého dieťaťa o tom, čo je pre neho za danej situácie vhodné a čo nie. Nemožno pripustiť, aby bol v konaní zohľadnený výhradne len názor maloletého dieťaťa bez zreteľa na všetky zistené skutočnosti. Práve prihliadnuc na všetky skutočnosti, ktoré vyšli za konania najavo súd považuje zverenie maloletého do starostlivosti otca za rozhodnutie, ktoré je v najlepšom záujme maloletého.

Úloha obidvoch rodičov v živote maloletého dieťaťa je nezastupiteľná. Po rozpade rodiny je potrebné, aby maloleté dieťa udržiavalo kontakt s obidvoma svojimi rodičmi. Preto súd upravil styk matky - odporkyne, ktorej maloletý nebol zverený do starostlivosti tak, aby mala možnosť aj ona na maloletého výchovne pôsobiť. Styk matky s maloletým mienil súd upraviť tak, ako predbežným opatrením bol upravený styk otca s maloletým a to aj na pracovné dni utorok a štvrtok, čo matka maloletého - odporkyňa odmietla. Preto súd tento styk upravil iba na každý párny víkend od piatku od 16:00 hod do nedele do 19.00 hod a na polovicu prázdnin a sviatkov - letné prázdniny, jarné prázdniny, Veľkonočné sviatky, Vianoce a Nový rok.

Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 37 ods. 6 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Vzhľadom na závery znaleckého posudku tak ohľadom maloletého ako aj obidvoch jeho rodičov, podľa ktorého sa vplyvom dlhšie trvajúcich konfliktov medzi rodičmi a v poslednom roku aj bojom o neho, prejavili u maloletého známky neurotickej symptomatológie, neurotického vývinu, známky úzkosti, napätia, neistoty, obavy o život rodičov, strach zo samoty. Napätie medzi rodičmi je pre maloletého záťažou. Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti súd považuje za to, že je v záujme maloletého, aby obidvom rodičom maloletého uložil výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa poradenskému procesu u psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca. Rodičia maloletého, ak im záleží na maloleťom, na tom, aby predišli alebo zabránili negatívnemu dopadu vzájomných konfliktov na neho, by sa mali naučiť urovnať si svoj vzájomný partnerský vzťah a komunikáciu. Obidvaja rodičia sa potrebujú učiť prispôbovať sa potrebám maloletého, ktorého prvoradou potrebou je mať obidvoch rodičov bez ohľadu na to, či žijú spolu alebo nie. Rodičia sa musia naučiť navzájom kooperovať, konštruktívne komunikovať, aby maloletý vedel, že aj po rozvode manželstva oni zostali jeho plnohodnotnými rodičmi.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p., štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Štát mal s týmito konaním trovy spočívajúce v zaplatení odmeny a náhrady znalkyni za vypracovanie písomného znaleckého posudku vo výške 422,62 Eur a za účasť na pojednávaní dňa 17.02.2015 vo výške 38,- Eur, čo je spolu 460,62 Eur. Vzhľadom k tomu, že ani u jedného z účastníkov nie je dôvod na oslobodenie od súdnych poplatkov, nakoľko obidvaja sú majetní, zárobkovo činní, súd obidvom uložil povinnosť uhradiť tieto trovy štátu, a to každému z nich v polovici, t.j. po 230,31 Eur. Pri uložení tejto povinnosti súd prihliadol ku charakteru konania, k tomu, že rozhodnutie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu G. závisí od znaleckého dokazovania a tiež k tomu, že výsledné rozhodnutie nemožno považovať za úspech jedného a neúspech druhého účastníka. Účastníci sú povinní tieto trovy uhradiť štátu do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa § 144 O.s.p., účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo o neplatnosť manželstva alebo o určenie či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

V zmysle uvedeného ustanovenia súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ani jeden z nich si náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné

rozhodnutie, môže

oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela môže do 3 mesiacov od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva oznámiť orgánu poverenému viesť matriku, u ktorého je manželstvo zapísané, že prijíma opäť svoje predchádzajúce priezvisko.